

deres eget Initiativ, synes mig at være ganske klart.

Naar vi ere over dette, er der en anden Ting at lægge Mærke til. Vi staa ved Lovforslagets Gennemførelse overfor den Fare, at komme til at gøre Fortræd imod nogle Kommuner, som i længere Tid have gaaet i Spidsen for Udviklingen af Kontrollen. Af saadanne Kommuner kan jeg nævne Aarhus, Odense og København. De have sat store Kapitaler i Etablissementer, som muliggøre en Kontrol af Fødemidler, og efter min Mening have disse Kommuner i den Anledning opnaaet en Ret. Andre mene, at der ikke her kan være Tale om en Ret. Naa, dertil vil jeg sige, at denne Distinktion er mig ligegyldig. Hvad enten der her er Tale om Ret eller om Billighed, holder jeg paa, at vi Lovgivere skulle sørge for, at saavel Billigheden som Retten sker Fyldest. Jeg mener, at naar vi indføre denne ensartede Kødkontrol for hele Landet, bør vi tage det Hensyn til disse Byer, der her have sat sig i store Udgifter og i Virkeligheden ere Banebrydere i Spørgsmaalet om Kontrol af Næringsmidler, at man ikke lader de Værdier, som de have anbragt i saadanne Etablissementer, gaa til Grunde, men søger at skaffe dem Ækvivalent paa en eller anden Maade, eventuelt i Form af Erstatning. Det er det Standpunkt, hvorpaa man har staaet i tidligere Aar før Fremkomsten af dette Lovforslag. Det er det Standpunkt, som f. Eks. den i sin Tid nedsatte Kommission stod paa. For Københavns Vedkommende maa jeg sige, at de i denne Anledning bundne Kapitaler ere saa store, at det spiller en betydelig Rolle for Københavns Kommune, at der bliver taget et billigt Hensyn dertil, ligesom jeg er vis paa, at det vil spille en stor Rolle for Københavns mere ubemidlede Indbyggere — og dem er der desværre mange af — at Levnedsmidlerne gøres saa billige som muligt.

Der er et Emne, som der ikke er blevet peget paa ved Behandlingen af dette Lovforslag, der jo handler om Kød af Hornkvæg, Faar, Geder, Svin og Heste, det er Spørgsmaalet, om Kødet af Vildt. Det er ligesom man gaar ud fra, at alle de Dyr, der leve i Naturtilstand, ere sunde. Vi ere jo ikke i den Tilstand, som Paris var under Belejringen, at vi spise vore Rotter, men naar dog enkelte af vore Svin — jeg fremhæver, at det kun er meget faa af dem — under de mange Undersøgelser, der have fundet Sted, have vist sig at lide af Trikiner, ere vi vistnok alle

klare paa, at de have faaet dem fra Rotterne. At disse gennemgaaende ere trikinøse, er klart. Men der er mange andre af de Dyr, der leve i Frihed, som ere hjemmetsøgte af Sygdomme, særlig af Tuberkulose. Jeg vil nævne saadanne Dyr som vort Storvildt. Raadyrene f. Eks. ere meget udsatte for Tuberkulose, og enhver Skovrider vil kunne bevidne, at af de i hans Distrikt skudte Dyr ere saa og saa mange befængte med Tuberkulose. I endnu højere Grad er dette Tilfældet med Harer, navnlig de Harer, som leve paa smaa afgrænsede Pladser som Halvøer eller paa endnu mere afsondrede Steder som Øer, hvor der finder Indforplantning Sted uden Fornyelse af Racen. Der er Steder, hvor det vistnok uden Overdrivelse kan siges, at 30—40 pCt. af Harerne ere tuberkuløse. Dette vides fuldt vel af dem, der paa Stedet drive Jagten, hvad enten det er Bønder eller Godsejere, og de bære sig ad ligesom Bonden i Nordsjælland, der fandt en mudret Aal paa 5—6 Pund i et Tørveskær, og paa Spørgsmaalet, om han spiste den, svarede: Nej, en saadan Aal kan ikke spises, den gaar til København og bliver solgt. Saaledes gaar det ogsaa med Harerne. Jægerne undersøge dem, og de af Harerne, der se godt ud, fortæres paa Egnen, men de, som ere hvidprikkede i Mellemgulvet, hvilket er et Tegn for Tuberkulose hos Harer, blive sendte ind til København og komme til at hænge paa Vildthandlerens Vægge. Jeg ved ikke, om dette er forsvarligt. Man kan jo sige, at Vildtet i Reglen er stegt godt, men denne gode Stegning kan jo blive forsømt; at det er sundhedsfarligt at nyde det utilstrækkelig stegte Vildt, er sikkert. Hvad enten man faar Tuberkulose af et større Dyr som en Ko eller Tyr, eller man faar det af en Hare, kan jo være vedkommende Patient ligegyldigt.

Ogsaa hos Fjerkræ forekommer der Tuberkulose. I sin Tid blev det oplyst, at Tuberkulose var meget udbredt blandt de Hønsesætninger, der fodres med Affald fra Lossepladserne, og senere har man hørt, at der ogsaa er Tuberkulose i Bøndernes Hønsesætninger. Jeg ved ikke, hvorvidt Tuberkulosen fra Hønsene forplantes til Æggene, som jo ikke alle nydes i haardkogt Tilstand, men der kan her være en Fare, og naar vi i sin Tid faa Kontrollen, ved jeg ikke, hvordan man skal bære sig ad med — jeg vil ikke sige at lave Pandekager uden at slaa Ægget i Stykker, men — at kikke efter Tuberkulose i Ægget uden at beskadige Skallen. Det